

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

навчально-пізнавальну діяльність в рамках дисципліни, і може бути представлений у вигляді плану-конспекту дисципліни, який дозволяє йому самостійно розподілити час занять. Силабус повинен бути написаний доступною мовою.

У силабусі вказують рейтингові бали, які нараховуються студенту за певні його дії. Можна включити заохочувальні бали за участь в наукових гуртках, конференціях, олімпіадах, за наявність статей, патентів, участь у науковій діяльності в цілому, навіть за творчий підхід до виконання завдання.

Правильна організація дистанційного навчання, самостійної роботи за допомогою силабуса - це запорука формування умінь і навичок в засвоєнні і систематизації знань, забезпечення високої продуктивності процесу навчання.

Силабус стає вагомою перспективною складовою новітнього навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у закладах вищої освіти.

УДК 37.013.01]:37.014.6

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ - ЗАПОРУКА НАДАННЯ ЯКІСНИХ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ

А.О. Максютюв

**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини,
м. Умань, Україна**

Постановка проблеми. Академічна доброчесність покликана регламентувати загальні етичні принципи та правила поведінки, якими мають керуватися студенти, викладачі, адміністрація та співробітники закладу вищої освіти (далі - учасники освітнього процесу) під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності; визначає особливості дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти; види академічної відповідальності педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти; права осіб, щодо яких порушено питання щодо недотримання ними академічної доброчесності.

Мета. Ознайомлення освітян з основними принципами розробки та впровадження механізмів забезпечення академічної доброчесності в закладах вищої освіти, вивчити успішні досвіди розробки регулятивних процедур для контролю над дотриманням норм академічної доброчесності та запропонувати альтернативні практики формування нової академічної культури відповідно до світових норм академічної доброчесності.

Виклад основного матеріалу. Педагогічні, науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти. Особи, які навчаються в закладах вищої освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої

(наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності)), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту») [1].

Відповідно до положень академічної доброчесності заклади вищої освіти зобов'язані вживати заходи, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах педагогічних, науково-педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності (пункт 1 частини третьої статті 32 Закону України «Про вищу освіту») [2].

Згідно із Законом України «Про освіту», терміни і поняття вживаються в такому значенні: Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Академічна свобода - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом. Заклад освіти - юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність. Індивідуальний навчальний план - документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. Освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей. Викладацька діяльність - діяльність, яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору. Освітня діяльність - діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті. Педагогічна діяльність - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей. Результати навчання - знання, уміння,

навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Якість освітньої діяльності - рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг [3].

Висновки. Отже, загальними принципами академічної доброчесності, якими мають керуватися учасники освітнього процесу, є:

1. Принцип законності - суворе дотримання законодавства всіма учасниками освітньої діяльності.

2. Принцип чесності та порядності - інтелектуальна та особиста чесність у процесі навчання, викладання, наукових досліджень, недопущення будь яких форм обману, неправдивих тверджень, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки.

3. Принцип справедливості - неупереджене ставлення учасників освітньої діяльності одне до одного, прозоре та об'єктивне оцінювання результатів діяльності.

4. Принцип взаємної довіри та взаємодопомоги - вільний обмін ідеями та інформацією в освітньому середовищі, співпраця та вільне продукування нових ідей, орієнтація на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

5. Принцип поваги - виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу; уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками Закладу вищої освіти.

6. Принцип відповідальності - сумлінне виконання своїх зобов'язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним учинкам, негативному впливу інших осіб, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, готовність подавати приклад відповідальної поведінки.

7. Принцип компетентності й професіоналізму - підтримання найвищого рівня компетентності, підвищення свого рівня навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності.

8. Принцип прозорості - уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками Закладу вищої освіти, прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень, освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності. Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів університетської спільноти [4].

Перспективи подальших розробок. Необхідність подальших досліджень практик академічної доброчесності у закладах вищої освіти України задля ефективного втілення її принципів у вітчизняний освітній простір; пропонує

рекомендації для керівництва університету щодо розробки або вдосконалення вже існуючих практик боротьби проявами недоброчесних практик.

Література

1. Стаття 63. *Протокол юридичний інтернет-ресурс*.
URL: https://protocol.ua/ua/pro_vishchu_osvitu_stattya_63/ (дата звернення: 28.02.2020).
2. Стаття 32. *Протокол юридичний інтернет-ресурс*.
URL: https://protocol.ua/ua/pro_vishchu_osvitu_stattya_32/ (дата звернення: 28.02.2020).
3. Закон України про освіту. *Законодавство України*.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.02.2020).
4. SAIUP. *Десять принципів академічної доброчесності для викладачів*.
URL: <https://saiup.org.ua/resursy/desyat-pryntsyypiv-akademichnoyi-dobrochesnosti-dlya-vykladachiv-tsentr-akademichnoyi-dobrochesnosti/> (дата звернення: 28.02.2020).

УДК 378.147:664.95

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі, Я.О. Барішева

В даний час переробні галузі України гостро потребують фахівців, готових самостійно працювати з пакетами сучасних технологій, які володіють не тільки фаховими знаннями, але і здібностями креативних менеджерів. Ситуація, що склалася, вимагає перебудови існуючих форм і методів підготовки кадрів у вишах, оскільки дефіцит висококваліфікованих фахівців буде тільки зростати і може сягнути катастрофічних розмірів [1, 2].

Перехід вітчизняної вищої професійної освіти на рівневу систему навчання бакалаврат і магістратура розглядаються в якості самостійних освітніх рівнів. Бакалаврат забезпечує базову фундаментальну підготовку, а магістратура - поглиблену спеціалізовану підготовку. При цьому підготовка бакалаврів спрямована на забезпечення масової потреби промисловості в працівниках середньої управлінської ланки, а магістрами буде формуватися вища структура управління виробництвом [3].

Сьогодні затребуваність випускників освітньої програми «Технологія риби і рибних продуктів» має стійку тенденцію до зростання. Це пов'язано з більш глибоким усвідомленням умов і перспектив сталого розвитку та стабільності підприємств рибного бізнесу, заснованих на комплексному поєднанні активного видобутку сировини з його ефективною переробкою. За останнє десятиліття в рибопереробній галузі відбулися певні зміни технологій промислової переробки гідробіонтів у зв'язку з залученням у виробничий процес практично всього видового складу водних біологічних ресурсів і їх глибокою переробкою, що сприяло створенню принципово нових підходів до

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

ЗМІСТ

Особливості акредитації освітніх програм національним агентством з забезпечення якості вищої освіти	
Л.М. Тележенко, І.М. Калугіна, Н.А. Дзюба	3
Методичні засади тайм-менеджменту сучасного викладача	
О.Б. Каламан	6
Організаційні та методичні принципи мовної підготовки студентів та науково-педагогічних працівників ОНАХТ	
О.С. Зінченко	9
Силабус на шляху інноваційного розвитку освітнього процесу	
С.О. Воїнова	13
Академічна доброчесність - заорука надання якісних освітніх послуг	
А.О. Максютюв	14
Формування професійних компетенцій	
Т.І. Нікітчина, Т.А. Манолі, Я.О. Баришева	17
Медіаграмотність як складова академічної доброчесності	
О.І. Дроздов	19
Доброчесність - головна наскрізна ідея забезпечення якості вищої освіти	
С.О. Лозинська, Л.Т. Пукаляк, Н.М. Ціцюра	20
Науково-методичне забезпечення ефективності освітнього процесу при засвоєнні студентами дисципліни «Інновації в індустрії гостинності»	
Л.А. Тітомир	23
Сучасні підходи в організації екологічної освіти	
І.П. Кондратенко, О.Л. Гаркович	24
Веб-ресурс для моніторингу сучасних технологій з метою підвищення якості наповнення та викладання навчальних дисциплін ІТ спрямування	
А.В. Селіванова, А.С. Винник	25
Методичні підходи до викладання технічних дисциплін екологічного циклу	
Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, І.В. Коваленко	27
Дискусія як метод набуття здобувачами вищої освіти компетентнісних і соціальних навичок	
О.Л. Гаркович, М.М. Мадані, І.О. Кузнецова, І.П. Кондратенко	29
Методологічні основи інноваційного викладання дисциплін, пов'язаних з безпечністю харчування	
Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова	32
Застосування принципів відкритих даних для забезпечення представленості наукових доробків у репозитаріях академічних текстів	
О.В. Ольшевська, А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко	33
Applying the principles of smart library to the activities of the scientific and technical library	
A. Kharakhash, I. Zinchenko, A. Shershun	35
Електронний контент дисциплін кафедри БЖД	
О.О. Фесенко, З.М. Сахарова, К.Г. Барбан	36